Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page1

Клер Лажус

Песма мора

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
• СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ •
КРАЉЕВО

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page3

Едиција
ПОВЕЉА

Библиотека
ВЕРСОПОЛИС
књига пета

Уредници
Ана Гвозденовић
Дејан Алексић

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 3

Клер Лажус

ПЕСМА МОРА

са француског превела Јасмина Миковић

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page5

Клер Лажус / Claire Lajus

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 6

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 7

ПЕСМА МОРА

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 9

О речима

дођи ће дан када ћемо морати да причамо
о прошлим стварима
без журбе
да их извучемо из њихове љуштуре попут
беседе након дугог ћутања
да обликујемо невидљиво за које нисмо нашли
ниједну реч
да причамо
оне су нам блиске као наше сенке
облуци у процепу наших противречности
дођи ће дан када ћемо морати да заталасамо
време уснуло у нашим несигурностима
неке ствари ће се изокренути
помахнитале речи начеће нове пукотине

а дивови опружени у тишини покренуће се
један по један

Хор – Град Палмира

о чувару мој
спори ход времена ће умети да зацели ране
али данас је трагични час слушај
земљу
– гомиле сивих рушевина разбијени камени блокови
костури машина
животињски лешеви –
дан свиће с тешком муком омамљен
владавином ноћи превише дубоке превише тескобне
језив бунар где крици узалуд одјекују
о чувару
у Алепу у Хомсу у Дамаску кисеоник тече испод дима
старе разгледнице приповедају тајну оку које данас
посматра земљу
несхватљиве пустињске фатаморгане у телескопу
слушај истрошена уста скандирају без прекида
име своје четврти своје долине свог завичаја
заробљена у песку видим ратнике како долазе
ненаоружана осим именом и лепотом
о чувару мој
спори ход времена ће умети да зацели ране
али данас је трагични час слушај

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 11

Песма избеглице

ја сам силуета иза бодљикаве жице
крупне округле очи испод капуљаче
        са теретом нежељених успомена
ништа на видику а нарочито не Ајфел нити Ротердам
ништа није лепше од мог пређашњег живота
замагљене линије давних прадавних времена
        затворена кућа где пиревина буја
на капији сам чуване територије
моја сенка надвисује њихове зидове
провлачим се попут зеца
гоњен исто као и јуче   ухваћен одбачен
опет покушавам да прођем
        нашао сам јарак где ћу одагнати умор
да се вратим назад?
прекасно прекасно ухваћен сам у замку
велике сеобе

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 12

Песма мора

врата спаса обзорје наде ја сам
сан о бегу и
непремостив безизлаз
суштински ја спајам и раздвајам пределе
на карти је то само обојена површина
о презиру људски

Поворка

Ширин Абу Аклех лежи у сјајном ковчегу
рамена је носе ка цркви кроз гомилу
сунце заставе руке телефони сузе крици
црни шлемови
ковчег уз
миче леб
ди
изнад мора лица
ожалошћена тела добијају ударце
црне кациге нису у жалости
жалост за жалост
крв за крв
ковчег узмиче
руке се склањају
рамена се повијају
ковчег се устремљује надоле
ухваћен пре
него што је дотакао тло

стопала газе

поган
пендреци млате тела
као пшеницу на гумну

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 14

Девица Марија је мислила да је све видела

Ширин Абу Аклех лежи у сјајном ковчегу
рамена је носе кроз ударце

каква халабука у Јерусалиму
одједном Свети оци желе да васкрсну из мртвих
и да дају своје благослове Ширин Абу Аклех

Ширин Абу Аклех која ништа није тражила
Ширин Абу Аклех која је само радила свој посао
Ширин Абу Аклех

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 15

Приказ слика недоступан I

море или ја
ко више казује?

*

море носи небо које бледи
ниједан галеб
море напуштено
одзвања у празнини

*

глуви облуци
чекају свој мало вероватан
нестанак

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 16

Приказ слика недоступан II

Одебљало месо дива који лежи на боку
спремног да нас згњечи кад се окрене,
планина показује у полутами
своје чудовишне пукотине.

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 17

Приказ слика недоступан III

чекаоница
иза застакљених врата
жбуње на ветру или тела на путу оздрављења?

*

мисли се заустављају
тачно на једној тачки линолеума
ничег више уоколо ничег више

*

фасцикле фасцикле руске бабушке
поглед на снимке стиснута уста
подигнуте обрве лоше разврстани папири
доктор оклева да проговори
али његово тело је већ све рекло

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 18

*

ходници са стрелицама обојене траке
на поду и зидовима
дечја игра
ко нас забаве ради наводи да залутамо?

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 19

CHANT DE LA MER

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 21

De la parole

un jour viendra il nous faudra parler de choses
anciennes
sans empressement
les sortir de leur coque telle de la parole après
beaucoup de silence
modeler de l'invisible après n'avoir trouvé aucun mot
parler
elles nous sont familières comme nos ombres
cailloux dans la brèche de nos contradictions
un jour viendra il nous faudra remuer le temps
assoupi dans nos incertitudes
certaines choses seront renversées
débridée la parole entamera d'autres failles et

les géants couchés dans le silence s'ébranleront un à un

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 22

Le chœur – la Cité de Palmyre

ô mon gardien
la lente marche du temps saura recouvrir les plaies
mais aujourd'hui est l'heure tragique écoute
le pays
– gris gravats monticules parpaings fendus
carcasses de machines
de corps d'animaux –
le jour s'y lève avec peine sonné
par l'emprise de la nuit trop profonde trop étroite
puits affolant où les cris résonnent en vain
ô gardien
à Alep à Homs à Damas l'oxygène coule sous les fumées
les anciennes cartes postales racontent un mystère
à l'œil qui scrutent aujourd'hui le pays
mirages du désert au bout de la lunette incompréhensibles
écoute les bouches usées scandent sans relâche
le nom de leur quartier de leur vallée de leur région
prisonnière de mon sable je vois venir les guerriers
sans arme sinon mon nom ma beauté
ô mon gardien
la lente marche du temps saura recouvrir les plaies
mais aujourd'hui est l'heure tragique écoute

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 23

Chant du réfugié

je suis la silhouette derrière les barbelés
les grands yeux ronds au fond d'une capuche
        chargé de souvenirs indésirables
rien à l'horizon surtout pas Eiffel ni Rotterdam
rien n'est plus beau que mon ancienne vie
lignes floutées d'un avant avant
        maison fermée où le chiendent abonde
je suis aux portes de territoires gardés
mon ombre dépasse leurs murs
je me faufile comme un lapin
traqué pas plus qu'hier attrapé rejeté
je retente le passage
        j'ai trouvé un fossé où peigner ma fatigue
revenir sur mes pas?
trop tard trop tard je suis pris au piège
de la grande migration

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 24

Chant de la mer

une porte de sortie un horizon d'espoir je suis
un rêve d'échappées et
une impasse infranchissable
essentielle j'unis sépare des territoires
sur les cartes juste un aplat
ô mépris humain

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 25

Cortège

Shireen Abu Akleh est couchée dans un cercueil tout brillant
des épaules l'emmènent vers l'église à travers
la foule

soleil drapeaux mains téléphones pleurs cris
casques noirs
le cercueil re
cule il sur
nage
au-dessus d'une forêt de visages
les chairs endeuillées sont frappées
les casques noirs ne portent pas le deuil
deuil pour deuil
sang pour sang
le cercueil recule
les mains s'écartent
les épaules fléchissent
le cercueil pique du nez
rattrapé avant de toucher sol
les pied piétinent

crasses
les matraques battent les chairs
comme sur une aire de battage du blé

la Vierge Marie croyait avoir tout vu

Shireen Abu Akleh est couchée dans un cercueil tout brillant
des épaules l'emmènent à travers les coups

quel raffut dans Jérusalem
les Saints-Pères veulent d'un coup ressusciter
et donner la bénédiction à Shireen Abu Akleh

Shireen Abu Akleh qui n'avait rien demandé
Shireen Abu Akleh qui faisait juste son métier
Shireen Abu Akleh

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 27

Aperçus indisponibles I

de la mer ou de moi
laquelle parle le plus ?

*

la mer porte le ciel qui pâlit
pas une mouette
abandonnée la mer
résonne dans le vide

*

les cailloux sourds
attendent leur disparition
improbable

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 28

Aperçus indisponibles II

Chair épaisse d'un géant couché sur le flanc
et prêt à nous écraser en se retournant,
la montagne expose dans la pénombre
ses crevasses monstrueuses.

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 29

Aperçus indisponibles III

salle d'attente
derrière des portes vitrées
arbustes au vent ou corps convalescents?

*

les pensées s'arrêtent
pile sur un point du lino
plus rien autour plus rien

*

dossier dossier poupées russes
coups d'œil sur des clichés
moue sourcils haussés feuilles mal classées
le docteur retarde sa parole
mais son corps a déjà tout dit

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 30

*

couloirs fléchés bandes de couleur
au sol et sur les murs
un jeu d'enfants
qui s'amuse à nous perdre?

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 31

THE SONG OF THE SEA

са француског на енглески превео
Жан Понсе
(Jean Poncet)

Words

one day we shall speak of past things
calmly
take the mout of their shell like speech after a long
silence
shape the invisible after failing to find the words
speak
they are as familiar as our own shadows
stones in the crack of our contradictions
one day we shall stir the time a sleep in our
uncertainties
some things will be knocked down
wild words will cut into other faults and

the giants lying in the heart of silence will start
a rising one by one

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 34

Chorus – City of Palmyra

ô my guardian
the heavy pace of time will heal all wounds
but today is a time of tragedy listen
the country
– gray rubbles heaps split concrete stones
carcasses of machinery
corpses of animals –
where the day is loth to rise dazed
by the hold of too deep too narrow a night
a bewildering well echoing wasted screams
ô my guardian
In Aleppo, in Homs, in Damascus, oxygen is flowing
under the fumes
to the eye peering at today's country old postcards tell
of a mystery
incomprehensible desert mirages down the telescope
listen worn mouths tirelessly chant
the names of their districts their valleys their regions
unarmed but for my name my beauty
prisoner of my sand I can see the warriors coming
ô my guardian
the heavy pace of time will heal all wounds
but today is a time of tragedy listen

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 35

The Refugee's Song

I am the shadow behind barbedwires
with large round eyes under a hood
        laden with unwanted memories
nothing on the horizon certainly not Eiffel nor
Rotterdam
nothing is more beautiful than my former life
blurred lines of before the past
        a locked house where creeping grass grows wild
I stand at the gate of well-guarded lands
my shadow stretches beyond their walls
I creep my way like a rabbit
hunted down no more than yesterday caught rejected
I try again sneeking through
        I found a ditch to relieve my sore body
retrace my steps?
too late too late I'm caught
in the great migration 'strap

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 36

The song of the sea

an exit door a horizon of hope I am
a dream of escape and
a dead end impassable
essential I unite I separate lands
on maps I'm just a colored surface
ô human scorn

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 37

Procession

Shireen Abu Akleh is lying in a shiny coffin
shoulders carry her to church through the crowd

sun flags hands phones tears screams
blackhelmets
the coffin mo-
ves back it is a-
float
above a forest of faces
mourning bodies get beaten
the blackhelmets are not in mourning
a mourning for a mourning
blood for blood
the coffin moves back
hands draw a side
shoulders sag
        the coffin nosedives
            caught just before it touches the ground
feet mark time

filth
truncheons beat bodies
like on a wheat the shing floor
 the Virgin Mary thought she had seen it all

Shireen Abu Akleh is lying in a shiny coffin
shoulders carry her through blows

what a row in Jerusalem
all of a sudden the Holy Fathers want to rise from the dead
and bestow their blessings on Shireen Abu Akleh

Shireen Abu Akleh who demanded nothing
Shireen Abu Akleh who just carried on her job
Shireen Abu Akleh

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 39

No preview pictures I

the sea or I
which one speaks most?

*

the sea carries the fading sky
not a single seagull
the forlorn sea
rings out in the emptiness

*

deaf stones
wait for their improbable
disappearance

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 40

No preview pictures II

thick flesh of a giant lying on his side
ready to turn around and crush us,
in the half light the mountain displays
its monstrous crevasses.

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 41

No preview pictures III

waiting room
behind glass doors
bushes in the wind or convalescent bodies?

*

thoughts halt
at a precise point on the lino
nothing else around nothing else

*

folders folders russiandolls
glances at photos
pouting mouth raised eyebrows badly sorted sheets
the doctor holds back his words
but his body has already said it all

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 12

*

sign-posted corridors colored lines
on the floor and on the walls
a children's game
having fun leading us a stray?

О ПЕСНИКИЊИ

Клер Лажус (Claire Lajus) је француска песникиња, преводилац с турског, и оснивач и водитељ онлајн ревије *Ayna* (revueayna.com), која промовише савремену турску поезију. Превела је с турског на француски десет књига поезије различитих аутора. Пет година је предавала француски језик на Универзитету Самсун у Турској, затим и на Универзитету у Бордоу. Сада ради на Одељењу за преводе Универзитета у Истанбулу.

Пише углавном поезију, али и кратку прозу, а очекује се и појављивање њеног првог романа. Песме Клер Лажус објављиване су у многобројним француским и иностраним периодичним публикацијама. Ауторка је четири песничке књиге. Често гостује на интернационалним песничким фестивалима, а редовно учествује у организационим и програмским активностима Фестивала „Живи гласови Медитерана", у Сету, Француска.

За Клер Лажус писање поезије представља својеврсну оријентацију у простору духовног трагања, али и дијалог са светом и разумевање сопственог места и улоге у њему. Поезију схвата као увек будно чуло за препознавање тајних сигнала смисла.

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 15

Клер Лажус
ПЕСМА МОРА

Едиција

повеља

Библиотека
ВЕРСОПОЛИС
књига пета

Издавач
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ” КРАЉЕВО

За издавача
ЈАСМИНКА МАРКОВИЋ

Главни и одговорни уредник
ДЕЈАН АЛЕКСИЋ

Ликовни уредник
ЛАЗАР ДИМИТРИЈЕВИЋ

Штампа
САЈНОС Нови Сад

Краљево
2024

Kler Lažus_Layout 1 6.8.2024. 14:01 Page 46

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.133.1(560)-1

ЛАЖУС, Клер, 1982-
Песма мора / Клер Лажус ; са француског превела
Јасмина Миковић. - Краљево: Народна библиотека
„Стефан Првовенчани", 2024 (Нови Сад : Сајнос). - 46 стр.
: ауторкина слика ; 18 cm. -
(Едиција Повеља / [Народна библиотека
„Стефан Првовенчани", Краљево]. Библиотека Версополис ; књ. 5)

Антологијски избор. - Упоредо срп. и енгл. превод
и фран. изворник. - Текст
ћир. и лат. - Тираж 1.000. - О песникињи: стр. 43.

ISBN 978-86-6104-091-7

COBISS.SR-ID 150066185